

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Навчально-наукового
інституту «Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

“27” серпня 2026 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

**«КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА СОЦІАЛЬНА
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ»**

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
галузь знань	<u>29 – «Міжнародні відносини»</u>
спеціальність	<u>292 – «Міжнародні економічні відносини»</u>
освітні програми	<u>«Міжнародні економічні відносини»</u> <u>«Міжнародний бізнес»</u>
вид дисципліни	<u>за вибором</u>

ННІ: «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
«27» серпня 2026 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Аліна ШОЛОМ, к.е.кон. н., доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
та логістики

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин
та логістики
Протокол № 1 від 26 серпня 2026 року

Завідувач кафедри

 Анна ЗАЙЦЕВА

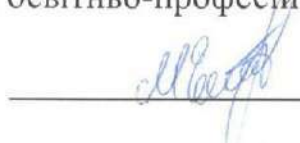
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми

 Олена ХАНОВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Міжнародний бізнес»

Гарант освітньо-професійної програми

 Катерина МАКАРЧУК

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від 27 серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії

 Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма вивчення обов'язкової дисципліни «**Корпоративне управління та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі**» складена відповідно до освітньо-професійних програм «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародний бізнес» підготовки бакалавра за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо принципів, моделей та механізмів корпоративного управління, реалізації корпоративної соціальної відповідальності та інтеграції принципів сталого розвитку у діяльність міжнародних компаній.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- формування базових знань про принципи, моделі та механізми корпоративного управління у міжнародному бізнесі;
- опанування теоретичних і практичних засад корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку бізнесу;
- розвиток умінь аналізувати взаємодію компанії зі стейкхолдерами, корпоративну культуру, ділову етику та репутацію;
- формування навичок розроблення та оцінювання стратегій корпоративної соціальної відповідальності з урахуванням особливостей міжнародного бізнес-середовища;
- набуття вмінь оцінювати соціальні, етичні та управлінські практики міжнародних компаній і обґрунтовувати напрями їх удосконалення.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
5-й	5-й
Лекції	
16 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	-
Самостійна робота	
72 год.	110 год.
У т.ч. індивідуальне завдання	
—	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна:

ОП «Міжнародні економічні відносини»

- формування інтегральної компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні

комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

– формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. формування наступних фахових компетентностей:

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ОП «Міжнародний бізнес»

– формування інтегральної компетентності:

– Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, особливо в процесі організації міжнародного бізнесу та управління ним, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

– формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

СК18. Здатність усвідомлювати зміст основних понять і законів міжнародного бізнесу, особливості організації та методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

СК19. Здатність управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, у тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.

СК21. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

1.7. Заплановані результати навчання:

ОП «Міжнародні економічні відносини»

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН25. Презентувати результати дослідження, на базі яких розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ОП «Міжнародний бізнес»

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу, бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН28. Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, у тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.

ПРН30. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

1.8. Передумови вивчення: Основи економічної теорії.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Корпоративне управління у міжнародному бізнесі

Тема 1. Сутність, принципи та моделі корпоративного управління

Поняття та економічна природа корпоративного управління. Цілі, функції та принципи корпоративного управління. Корпорація як об'єкт управління. Основні учасники корпоративних відносин. Агентська проблема та конфлікт інтересів у корпорації. Основні моделі корпоративного управління: англо-американська, континентально-європейська, японська. Особливості корпоративного управління у міжнародних компаніях.

Тема 2. Система органів корпоративного управління та взаємодія зі стейкхолдерами

Структура корпоративного управління. Загальні збори акціонерів, рада директорів, наглядова рада, виконавчі органи та їх функції. Роль незалежних директорів. Права акціонерів та захист інтересів міноритарних власників. Поняття стейкхолдерів та їх класифікація. Stakeholder approach у корпоративному управлінні. Взаємодія міжнародної компанії з працівниками, споживачами, інвесторами, державою, місцевими громадами та іншими заінтересованими сторонами.

Тема 3. Корпоративна етика, комплаєнс та управління репутацією

Корпоративна культура та ділова етика у міжнародному бізнесі. Етичні принципи прийняття управлінських рішень. Кодекси корпоративної поведінки та етичні кодекси. Конфлікт інтересів та механізми його врегулювання. Корпоративний комплаєнс, антикорупційні практики та відповідальна поведінка бізнесу. Ділова репутація компанії та репутаційні ризики. Вплив етичної поведінки та якості корпоративного управління на вартість і конкурентоспроможність компанії.

Тема 4. Міжнародні стандарти та сучасні тенденції корпоративного управління

Міжнародні принципи та стандарти корпоративного управління. Роль міжнародних організацій у формуванні стандартів відповідального корпоративного управління. Прозорість та розкриття корпоративної інформації. Управління корпоративними ризиками. Цифровізація корпоративного управління. Роль різноманітності, інклюзивності та незалежності органів управління. Сучасні тенденції трансформації корпоративного управління у міжнародних компаніях.

Розділ 2. Корпоративна соціальна відповідальність і сталий розвиток міжнародного бізнесу

Тема 5. Концепції та моделі корпоративної соціальної відповідальності

Сутність і еволюція концепції корпоративної соціальної відповідальності. Основні підходи до визначення КСВ. Види та рівні соціальної відповідальності бізнесу. Модель КСВ А. Керолла. Stakeholder theory та концепція створення спільної цінності. Взаємозв'язок корпоративної соціальної відповідальності, сталого розвитку та конкурентоспроможності міжнародної компанії.

Тема 6. Стратегія корпоративної соціальної відповідальності та ESG-підхід

Місце КСВ у корпоративній стратегії. Етапи формування та реалізації стратегії корпоративної соціальної відповідальності. ESG-підхід та його складові: environmental, social, governance. Інтеграція екологічних, соціальних та управлінських факторів у діяльність міжнародних компаній. Відповідальне управління персоналом. Права людини у бізнесі. Відповідальні ланцюги постачання.

Тема 7. Інструменти реалізації та оцінювання корпоративної соціальної відповідальності

Соціальні інвестиції та корпоративна філантропія. Соціальне партнерство у міжнародному бізнесі. Відповідальний маркетинг і взаємодія зі споживачами. Методи та показники оцінювання результативності КСВ. Нефінансова інформація та звітність зі сталого розвитку. Основні міжнародні стандарти і підходи до розкриття інформації про сталий розвиток та ESG. Greenwashing і ризики недостовірної нефінансової комунікації.

Тема 8. Міжнародні практики корпоративної відповідальності та перспективи їх розвитку в Україні

Кращі практики корпоративного управління і соціальної відповідальності міжнародних компаній. Порівняння підходів до КСВ у різних країнах та бізнес-культурах. Вплив глобалізації, цифровізації та сталого розвитку на відповідальну поведінку компаній. Особливості корпоративної соціальної відповідальності українського бізнесу. Європейська інтеграція України та трансформація вимог до корпоративного управління, сталого розвитку й нефінансової звітності. Перспективні напрями розвитку відповідального міжнародного бізнесу.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Σ	у тому числі					Σ	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Корпоративне управління у міжнародному бізнесі												
Тема 1. Сутність, принципи та моделі корпоративного управління	15	2	4	–	–	9	15	2	–	–	–	13
Тема 2. Система органів корпоративного управління та взаємодія зі стейкхолдерами	15	2	4	–	–	9	15	2	–	–	–	13
Тема 3. Корпоративна етика, комплаєнс та управління репутацією	15	2	4	–	–	9	15	–	–	–	–	15
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Тема 4. Міжнародні стандарти та сучасні тенденції корпоративного управління	15	2	4	–	–	9	15	–	–	–	–	15
Разом за розділом 1	60	8	16	–	–	36	60	4	–	–	–	56
Розділ 2. Корпоративна соціальна відповідальність і сталий розвиток міжнародного бізнесу												
Тема 5. Концепції та моделі корпоративної соціальної відповідальності	15	2	4	–	–	9	15	2	–	–	–	13
Тема 6. Стратегія корпоративної соціальної відповідальності та ESG-підхід	15	2	4	–	–	9	15	2	–	–	–	13
Тема 7. Інструменти реалізації та оцінювання корпоративної соціальної відповідальності	15	2	4	–	–	9	15	–	–	–	–	15
Тема 8. Міжнародні практики корпоративної соціальної відповідальності та перспективи їх розвитку в Україні	15	2	4	–	–	9	15	2	–	–	–	13
Разом за розділом 2	60	8	16	–	–	36	60	6	–	–	–	54
Усього годин	120	16	32	–	–	72	120	10	–	–	–	110

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ, ЛАБОРАТОРНИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми та зміст практичного завдання	Кількість годин
1-2	Моделі корпоративного управління: порівняльний аналіз міжнародних практик. Обрати дві міжнародні компанії, що функціонують у країнах з різними моделями корпоративного управління. Підготувати коротку доповідь про особливості англо-американської, континентально-європейської або японської моделей; порівняти структуру власності, склад і функції органів управління, роль акціонерів та менеджменту. Результати оформити у вигляді порівняльної таблиці та сформулювати висновок щодо переваг і недоліків відповідних моделей.	4
3-4	Структура корпоративного управління та карта стейкхолдерів міжнародної компанії. Обрати міжнародну компанію та дослідити структуру її корпоративного управління: загальні збори акціонерів, раду директорів або наглядову раду, виконавчі органи, комітети. Визначити основних внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів компанії. Побудувати карту стейкхолдерів за критеріями «вплив –	4

	зацікавленість» та запропонувати підходи до взаємодії компанії з кожною групою. Підготувати коротку презентацію результатів.	
5-6	Корпоративна етика, комплаєнс і репутаційні ризики: аналіз бізнес-кейсів. Проаналізувати запропонований викладачем або самостійно обраний реальний кейс корпоративного скандалу, конфлікту інтересів, корупційного порушення, дискримінації, порушення прав працівників або недоброчесної поведінки компанії. Визначити причини ситуації, заінтересованих сторін та наслідки для репутації компанії. Проаналізувати корпоративний або етичний кодекс компанії та запропонувати заходи, які могли б запобігти подібній ситуації.	4
7-8	Міжнародні стандарти корпоративного управління та оцінювання практик компанії. Ознайомитися з міжнародними принципами та рекомендаціями у сфері корпоративного управління. Обрати міжнародну компанію та провести оцінювання її корпоративного управління за визначеними критеріями: прозорість, захист прав акціонерів, незалежність органів управління, управління ризиками, запобігання конфлікту інтересів, різноманітність складу ради. Підготувати аналітичну таблицю та рекомендації щодо вдосконалення корпоративного управління компанії.	4
9-10	Моделі корпоративної соціальної відповідальності: аналіз практик міжнародних компаній. Обрати міжнародну компанію та визначити, які складові моделі KCB А. Керолла реалізуються у її діяльності: економічна, правова, етична та філантропічна відповідальність. Навести конкретні приклади корпоративних ініціатив. Додатково визначити ключові групи стейкхолдерів, на які спрямовані програми KCB. Представити результати у формі аналітичної схеми або презентації.	4
11-12	Стратегія KCB та ESG: розроблення ESG-профілю міжнародної компанії. Обрати міжнародну компанію та проаналізувати її діяльність за трьома складовими ESG: Environmental, Social, Governance. Для кожної складової визначити основні ініціативи, цілі, показники та ризики. Побудувати ESG-профіль компанії, визначити сильні та проблемні напрями та запропонувати 3-5 заходів щодо вдосконалення її ESG-стратегії. Результати представити у вигляді презентації або аналітичної записки.	4
13-14	Інструменти KCB та нефінансова звітність: аналіз звіту зі сталого розвитку компанії. Обрати актуальний Sustainability Report, ESG Report або Integrated Report міжнародної компанії. Проаналізувати його структуру, ключові напрями сталого розвитку, цілі та кількісні показники. Визначити, які екологічні, соціальні та управлінські результати компанія розкриває, наскільки вони підтверджені конкретними показниками. Виявити можливі ознаки формального декларування або greenwashing та підготувати коротку аналітичну рецензію на звіт.	4
15-16	Корпоративна відповідальність у міжнародному бізнесі: порівняння зарубіжних та українських практик. Обрати одну міжнародну та одну українську компанію однієї або близьких галузей. Провести порівняльний аналіз їх підходів до корпоративного управління, KCB, ESG, взаємодії зі стейкхолдерами та розкриття нефінансової інформації. Визначити сильні сторони та проблеми української компанії порівняно з міжнародною практикою.	4

	Розробити рекомендації щодо вдосконалення її корпоративної відповідальності та представити результати у формі підсумкової презентації.	
	Разом	32

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ теми	Види, зміст самостійної роботи	Денна форма	Заочна (дистанційна) форма
1	Сутність, принципи та моделі корпоративного управління. Опрацювати теоретичні підходи до корпоративного управління, поняття агентської проблеми та конфлікту інтересів. Підготувати порівняльну характеристику англо-американської, континентально-європейської та японської моделей корпоративного управління за критеріями структури власності, ролі акціонерів, органів управління, фінансування та контролю. Навести приклади міжнародних компаній, що функціонують у межах відповідних моделей.	9	13
2	Система органів корпоративного управління та взаємодія зі стейкхолдерами. Обрати міжнародну компанію, дослідити структуру її корпоративного управління та функції основних органів. Визначити ключових внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів, їх інтереси та можливий вплив на діяльність компанії. Побудувати карту стейкхолдерів і запропонувати способи взаємодії з основними групами.	9	13
3	Корпоративна етика, компласнс та управління репутацією. Опрацювати корпоративний або етичний кодекс міжнародної компанії. Визначити закріплені в ньому принципи етичної поведінки, процедури запобігання конфлікту інтересів, корупції, дискримінації та іншим проявам недоброчесності. Проаналізувати реальний репутаційний або етичний кейс компанії та підготувати пропозиції щодо запобігання аналогічним ризикам.	9	15
4	Міжнародні стандарти та сучасні тенденції корпоративного управління. Опрацювати міжнародні принципи та рекомендації у сфері корпоративного управління. Систематизувати основні вимоги щодо прав акціонерів, прозорості, підзвітності, функціонування ради директорів, управління ризиками та відповідальності органів управління. Підготувати аналітичний огляд сучасних тенденцій корпоративного управління міжнародних компаній.	9	15
5	Концепції та моделі корпоративної соціальної відповідальності. Опрацювати основні підходи до КСВ, модель А. Керолла, stakeholder theory та	9	13

	концепцію створення спільної цінності. Обрати міжнародну компанію та визначити конкретні прояви її економічної, правової, етичної та філантропічної відповідальності. Представити результати у вигляді аналітичної таблиці або схеми.		
6	Стратегія корпоративної соціальної відповідальності та ESG-підхід. Дослідити ESG-стратегію обраної міжнародної компанії. Систематизувати її цілі та заходи за напрямками Environmental, Social та Governance, визначити ключові показники результативності й основні ESG-ризики. Запропонувати напрями вдосконалення ESG-політики компанії.	9	13
7	Інструменти реалізації та оцінювання корпоративної соціальної відповідальності. Опрацювати актуальний звіт зі сталого розвитку, ESG-звіт або інтегрований звіт міжнародної компанії. Проаналізувати його структуру, кількісні та якісні показники, соціальні й екологічні цілі та результати. Визначити, наскільки наведена інформація дозволяє оцінити реальні результати діяльності компанії, та виявити можливі ознаки greenwashing.	9	15
8	Міжнародні практики корпоративної відповідальності та перспективи їх розвитку в Україні. Обрати одну міжнародну та одну українську компанію і порівняти їх практики корпоративного управління, КСВ, ESG та взаємодії зі стейкхолдерами. Визначити основні відмінності, сильні сторони й проблеми української практики. Сформулювати рекомендації щодо використання міжнародного досвіду українськими компаніями.	9	13
	Разом	72	110

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Не передбачено навчальними планами.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання навчальної дисципліни «Корпоративне управління та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі» використовуються методи навчання, спрямовані на поєднання теоретичної підготовки з формуванням практичних навичок аналізу систем корпоративного управління, соціально відповідальної поведінки та ESG-практик міжнародних компаній.

Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання:

– словесні методи – лекція, пояснення, бесіда, дискусія, проблемне викладання навчального матеріалу, обговорення актуальних питань корпоративного управління, корпоративної етики, соціальної відповідальності та сталого розвитку;

– наочні методи – мультимедійні презентації, схеми, таблиці, інфографіка, корпоративні звіти, ESG- та sustainability-звіти, етичні кодекси, кодекси корпоративної поведінки, матеріали офіційних вебресурсів міжнародних компаній;

– практичні методи – виконання аналітичних та ситуаційних завдань, порівняльний аналіз моделей корпоративного управління, побудова карт стейкхолдерів, аналіз ESG-профілів компаній, оцінювання нефінансової звітності та практик корпоративної соціальної відповідальності;

– кейс-метод – аналіз реальних ситуацій із діяльності міжнародних компаній, пов'язаних із конфліктами інтересів, корпоративною етикою, комплаєнсом, репутаційними ризиками, взаємодією зі стейкхолдерами, greenwashing та реалізацією соціально відповідальних стратегій;

– проблемно-орієнтоване навчання – постановка проблемних питань і пошук альтернативних управлінських рішень щодо вдосконалення корпоративного управління, ESG-політики та соціальної відповідальності компаній;

– робота в малих групах – виконання колективних аналітичних завдань, порівняння практик міжнародних компаній, розроблення рекомендацій та представлення результатів групової роботи;

– дискусійні методи – дебати та обговорення суперечливих питань щодо співвідношення інтересів акціонерів і стейкхолдерів, корпоративної етики, соціальної відповідальності, екологічних зобов'язань компаній та доцільності ESG-ініціатив;

– метод презентації результатів дослідження – підготовка та представлення студентами доповідей, аналітичних матеріалів, порівняльних досліджень, ESG-профілів та результатів аналізу практик міжнародних і українських компаній;

– самостійна дослідницька робота – пошук, систематизація та критичний аналіз інформації з наукових джерел, міжнародних стандартів, корпоративної документації, нефінансової звітності та офіційних ресурсів компаній.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль та самостійна робота		Разом	Залік	Сума
Розділ 1 Т1–Т4	Розділ 2 Т5–Т8			
30	30	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Структура та складові поточної оцінки з дисципліни

Поточний контроль – 60 балів, з них:

– **40 балів** – виконання практичних та аналітичних завдань за темами дисципліни – 8 завдань по 5 балів. До них належать порівняльний аналіз моделей корпоративного управління, побудова карти стейкхолдерів, аналіз корпоративного етичного кейсу, оцінювання системи корпоративного управління компанії, аналіз моделі КСВ, розроблення ESG-профілю, аналіз звіту зі сталого розвитку та порівняння практик міжнародної й української компаній;

– **20 балів** – поточний тестовий контроль – два тематичні тестування по 10 балів: за темами 1–4 та темами 5–8.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання усної відповіді та участі у дискусії

Усі бали, передбачені для відповідного завдання, студент одержує, якщо:

- відповідь є повною, правильною, логічною та аргументованою;
- студент вільно володіє понятійним апаратом корпоративного управління, KCB, ESG та сталого розвитку;

та сталого розвитку;

- наводить доречні приклади діяльності міжнародних або українських компаній;
- здатний аргументувати власну позицію та відповідати на додаткові питання;
- демонструє розуміння причинно-наслідкових зв'язків між управлінськими рішеннями, інтересами стейкхолдерів та результатами діяльності компанії.

2/3 балів виставляється, якщо студент загалом правильно розкриває питання, але допускає окремі неточності, недостатньо аргументує висновки або потребує незначної допомоги викладача під час відповіді на додаткові питання.

1/2 балів виставляється, якщо студент демонструє розуміння основних положень теми, але відповідь є неповною, недостатньо послідовною, містить суттєві неточності або не підкріплена відповідними прикладами.

Від 1/4 до 1/10 балів виставляється, якщо студент демонструє фрагментарні знання, не може пояснити основні поняття та причинно-наслідкові зв'язки, допускає суттєві помилки та не здатний аргументувати власну позицію.

0 балів виставляється у разі відсутності відповіді або якщо відповідь не відповідає поставленому питанню.

Критерії оцінювання практичних та аналітичних завдань

Максимальна оцінка за кожне практичне завдання – **5 балів**.

5 балів виставляється, якщо:

- завдання виконане повністю відповідно до визначених вимог;
- використано актуальну інформацію про діяльність реальної компанії;
- правильно застосовано відповідні концепції, моделі та інструменти корпоративного управління або соціальної відповідальності;
- проведено самостійний аналіз, а не лише описано інформацію з джерел;
- висновки є логічними, аргументованими та безпосередньо випливають із проведеного аналізу;
- за необхідності сформульовано обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення корпоративного управління, взаємодії зі стейкхолдерами, KCB або ESG-практик;
- результати представлені структуровано та зрозуміло.

4 бали виставляється за повне і загалом правильне виконання завдання, якщо аналіз містить окремі незначні недоліки, недостатньо деталізовані висновки або рекомендації.

3 бали виставляється, якщо основні складові завдання виконані правильно, але аналіз є переважно описовим, аргументація недостатня, а окремі положення або висновки потребують уточнення.

1–2 бали виставляються за часткове виконання завдання, поверховий аналіз, суттєві недоліки у застосуванні теоретичних положень або відсутність обґрунтованих висновків.

0 балів виставляється, якщо завдання не виконано або виконано повністю неправильно.

Критерії оцінювання тестового контролю

Поточний тестовий контроль проводиться після завершення відповідних тематичних блоків дисципліни.

За кожен тематичний тест студент може отримати до **10 балів**. Кількість балів визначається відповідно до частки правильних відповідей на тестові завдання.

Підсумковий семестровий контроль

Підсумковий семестровий контроль здійснюється у формі заліку.

Максимальна кількість балів за залік – **40 балів**.

Вміст залікового білета та оцінювання:

- теоретичне питання – **20 балів**;
- практичне ситуаційне або аналітичне завдання (бізнес-кейс) – **20 балів**;

Практичний кейс може передбачати аналіз системи корпоративного управління компанії, конфлікту інтересів, взаємодії зі стейкхолдерами, корпоративної етики, ESG-практик, соціальної відповідальності або нефінансової звітності з формулюванням відповідних висновків і рекомендацій.

Критерії оцінювання залікової роботи

Усі бали, передбачені для відповідного завдання, студент одержує, якщо відповідь є правильною, повною, послідовною та аргументованою; студент впевнено володіє теоретичним матеріалом дисципліни, правильно використовує фахову термінологію, здатний застосовувати теоретичні положення до аналізу конкретних ситуацій, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки та формулювати обґрунтовані висновки і рекомендації.

2/3 балів студент одержує, якщо відповідь загалом правильна та логічна, але містить окремі неточності або недостатньо повне обґрунтування; студент правильно застосовує основні теоретичні положення, проте допускає незначні недоліки при аналізі практичної ситуації.

1/2 балів студент одержує, якщо володіє основною частиною теоретичного матеріалу, але викладає його недостатньо послідовно, допускає істотні пропуски, не завжди правильно застосовує набуті знання для аналізу конкретних корпоративних ситуацій та формулює недостатньо аргументовані висновки.

Від 1/4 до 1/10 балів студент одержує, якщо демонструє фрагментарне знання теоретичного матеріалу, не розкриває сутність поставленого питання, допускає грубі помилки, не може застосовувати теоретичні положення до практичної ситуації.

0 балів виставляється, якщо завдання не виконано або виконано повністю неправильно.

За підсумками поточного та підсумкового контролю здобувач може набрати **від 0 до 100 балів включно**.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою (дворівнева шкала оцінювання)
90 – 100	зараховано
70 – 89	
50 – 69	
0 – 49	незараховано

Використання технологій штучного інтелекту (ШІ)

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено». Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних

контрольних робіт, залікової роботи, якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ІІІ.

2. Модель «ІІІ як асистент». Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ІІІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів. Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ІІІ як інструмент». Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ІІІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ІІІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних, проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту. Усі результати, отримані за допомогою ІІІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ІІІ. У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ІІІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ІІІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ІІІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Зарахування неформальної освіти

Здобувачі можуть отримати додаткові бали за успішне проходження дистанційних курсів або тренінгів на провідних освітніх платформах, які тематично пов'язані зі змістом дисципліни і співвідносяться із загальною кількістю кредитів.

Прикладами релевантної неформальної освіти можуть бути:

- онлайн-курси (Coursera, Prometheus тощо) за тематикою, дотичною до змісту навчальної дисципліни;
- участь у сертифікованих тренінгах і семінарах, присвячених темам, дотичним до змісту навчальної дисципліни;
- сертифіковані програми за тематикою, дотичною до змісту навчальної дисципліни, проведені міжнародними організаціями чи університетами.

Умови зарахування:

- Здобувач має надати викладачеві офіційний документ (сертифікат або свідоцтво), що підтверджує успішне завершення курсу.
- Курс має бути погоджений з викладачем. Рекомендується обговорити вибір курсу заздалегідь.

Кожне звернення розглядається індивідуально. Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Рішення ухвалюється науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» на підставі поданого пакету документів від здобувача освіти.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

Допоміжна література

1. Горьовий В. П. Корпоративне управління : навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2020. 490 с.
2. Гусєва О. Ю., Воскобоєва О. В., Хлевицька Т. Б. Соціальна відповідальність бізнесу : навчальний посібник. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL: <https://elib.chdtu.edu.ua/e-books/3769> (дата звернення: 15.08.2026).
3. Гарбар Ж. В., Мазур К. В., Мостенська Т. Г. Корпоративне управління та соціальна відповідальність. Частина 2. Корпоративна соціальна відповідальність : навчальний посібник. Вінниця : ВНАУ, 2020. 228 с.
4. Могилевська О. Ю. Корпоративна соціальна відповідальність : навчальний посібник. Київ : КиМУ, 2022. 229 с.
5. Tricker B. Corporate Governance: Principles, Policies, and Practices. 4th ed. Oxford : Oxford University Press, 2019. 568 p. URL: https://books.google.com/books/about/Corporate_Governance.html?hl=en&id=yRSuwwEACAAJ&output=html_text (дата звернення: 15.08.2026).

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. G20/OECD Principles of Corporate Governance 2023. Paris : OECD Publishing, 2023. 53 p. URL: https://www.oecd.org/en/publications/2023/09/g20-oecd-principles-of-corporate-governance-2023_60836fcb.html (дата звернення: 15.08.2026).
2. OECD. OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct. Paris : OECD Publishing, 2023. 79 p. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-guidelines-for-multinational-enterprises-on-responsible-business-conduct_81f92357-en.html (дата звернення: 15.08.2026).
3. Global Reporting Initiative. GRI Universal Standards 2021: GRI 1 Foundation, GRI 2 General Disclosures, GRI 3 Material Topics. URL: <https://www.globalreporting.org/standards/standards-development/universal-standards/> (дата звернення: 15.08.2026).
4. IFRS Foundation. IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information. 2023. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s1-general-requirements/> (дата звернення: 15.09.2026).
5. IFRS Foundation. IFRS S2 Climate-related Disclosures. 2023. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s2-climate-related-disclosures/> (дата звернення: 15.08.2026).
6. United Nations Global Compact. The Ten Principles of the UN Global Compact. URL: <https://unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles> (дата звернення: 15.08.2026).
7. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги і рекомендації, затверджений НКЦПФР 12.03.2020. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/kodeks-korporatyvnoho-upravlinnia-kliuchovi-vymohy-i-rekomendatsii/> (дата звернення: 15.08.2026).
8. Про акціонерні товариства : Закон України від 27.07.2022 № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20> (дата звернення: 15.08.2026).

Онлайн-курси

(доступні для реєстрації та проходження періодично)

1. Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток. Prometheus, URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/what-to-do-next/> (дата звернення: 15.08.2026).
2. Global Sustainability and Corporate Social Responsibility: Be Sustainable. Macquarie University, Coursera. URL: <https://www.coursera.org/learn/global-sustainability-be-sustainable> (дата звернення: 15.08.2026).

3. Introduction to Corporate Sustainability. University of Colorado Boulder, Coursera. URL: <https://www.coursera.org/learn/introduction-to-corporate-sustainability> (дата звернення: 15.08.2026).
4. The 360° Corporation: Tools for Achieving Corporate Purpose. University of Toronto, Coursera. URL: <https://www.coursera.org/learn/the-360-corporation> (дата звернення: 15.08.2026).
5. Transformational Governance: Driving Responsible Business Conduct. UN Global Compact Academy. URL: <https://unglobalcompact.org/academy/course-library/transformational-governance-driving-responsible-business-conduct> (дата звернення: 15.08.2026).
6. Business and Human Rights: How Companies Can Operationalize the UN Guiding Principles. UN Global Compact Academy. URL: <https://unglobalcompact.org/academy/course-library/business-and-human-rights-how-companies-can-operationalize-un-guiding> (дата звернення: 15.08.2026).
7. Reporting with the GRI Standards. GRI Academy. URL: <https://www.globalreporting.org/Academy/Course?id=473&> (дата звернення: 15.08.2026).

12. Особливості навчання в умовах дії обставин непереборної сили

Навчання в умовах обставин непереборної сили здійснюється відповідно до наказів і розпоряджень ректора за змішаною формою або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам вищої освіти надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі, режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=12998>